

Операції з капіталом були розподілені директивами на окремі категорії і стосовно кожної категорії передбачався окремий порядок лібералізації. У науковій доктрині відсутнє єдине чітке поняття «свобода руху капіталу», яке формувалося упродовж тривалого часу залежно від розвитку спільного ринку між державами-членами. Вчені розглядають свободу руху капіталу як суб'єктивне право громадян Європейського Союзу, компаній, зареєстрованих на території Європейського Союзу (в окремих випадках, іноземних юридичних і фізичних осіб) вільно й безперешкодно переміщувати капітали між державами-членами та між державами-членами і третіми країнами.

Вільне переміщення капіталу в більш широкому сенсі має на увазі свободу грошових переказів, кредитування, інвестування коштів в акціонерний капітал з однієї країни в іншу, можливість вільної репатріації інвестованого капіталу, єдиний ринок капіталу, єдину або у високому ступені взаємопов'язану валютну систему, та як максимум – єдину валюту. Такий підхід, на нашу думку, адекватно відповідає теоретико-методологічному розумінню економічних свобод, у тому числі і свободи переміщення. Як правило, під рухом капіталу розуміють інвестиції, при цьому односторонній трансфер грошового капіталу або матеріальних (нематеріальних) активів буде пов'язаний з інвестиціями, якщо не здійснюється з метою виконання грошового зобов'язання в двосторонньому договорі купівлі-продажу або обміну товарів, робіт, послуг [1].

Отже, рух капіталів охоплює всі фінансові операції та операції, пов'язані з інвестиціями коштів. А рух платежів – це рух валютних коштів, які складають платежі на виконання зобов'язань сторін за укладеними угодами.

Сьогодні ЄС – потужний гравець на економічному та політичному полі світу. Тому тим більш цікаво згадувати історичні кроки та поступовість його розвитку, економічні свободи як принципи, на яких він створювався.

1. Договір про заснування Європейської Спільноти: міжнародний документ від 25.03.1957 р. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/994_017.

2. Решота О. Становлення внутрішнього ринку Європейського Союзу: передумови та особливості. Демократичне врядування. 2012. Вип. 9. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeVr_2012_9_7.

УДК 327

DOI: 10.31733/17-03-2023-175-177

Людмила ФІЛЯНІНА

доцент кафедри міжнародного права
ННІ права та міжнародно-правових відносин
Університету митної справи та фінансів,
кандидат юридичних наук, доцент

ЗОВНІШНЯ БЕЗПЕКОВА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ В МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ

Здійснення впливу через міжнародні організації є важливою частиною зовнішньої політики України. Наша держава є активним членом багатьох організацій, таких як Рада Європи (РЕ), Організація з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ) та Організація Об'єднаних Націй (ООН), також задля розвитку національних оборонних спроможностей Україна є учасницею програми НАТО «Партнерство заради миру» і бере участь у різних формах співпраці з цією організацією.

Важливість Ради Європи для зовнішньої політики та політики безпеки в основному ґрунтується на її географічному критерії та здатності запобігати кризам. Для держав європейського регіону Рада Європи виступає як своєрідна парасолькова організація, тісно співпрацюючи із Організацією з безпеки і співробітництва в Європі та Європейським Союзом. Основний меседж Ради Європи полягає в тому, що стабільність і здатність держави вирішувати навіть серйозні конфлікти залежать від її поваги до демократії, прав людини і можливості керуватися верховенством права. Всі її функції спрямовані на просування демократії, прав людини і верховенства права, що повністю відповідає цілям та інтересам України.

Після широкомасштабного вторгнення Росії на територію України у лютому 2022 р.

держави-учасниці Ради Європи засудили необґрунтовану агресію РФ проти нашої держави та виказали свою солідарність з українським народом та ще раз підтвердили свою підтримку суверенітету, незалежності та територіальної цілісності України в межах її міжнародно визнаних кордонів. Держави-учасниці Ради Європи, членство в якій залежить від виконання певних критеріїв передбачених статутним документом, одна з перших міжнародних організацій котра відповідно до ст. 8 Статуту голосувала за виключення РФ з її складу. Так, 15 березня 2022 р. ПАРЕ під час позачергового пленарного засідання одноголосно ухвалила Висновок «Наслідки агресії Російської Федерації проти України» в якому було акцентовано, що ПАРЕ залишається на боці України – жертви неспровокованої агресивної війни котру розпочала Російська Федерація; визнано, що РФ вчинила серйозні порушення Статуту РЕ і отже, не може більше бути державою-членом цієї організації [1]; зазначила, що російська влада своїми агресивними діями проти України позбавила громадян своєї держави найдосконалішої системи захисту прав людини, включаючи юрисдикцію ЄСПЛ [2].

Організація з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ) є однією з найбільших регіональних безпекових організацій в світі, в якій беруть участь 57 держав-учасниць, що охоплюють географічний регіон від Ванкувера до Владивостока. Разом з тим, необхідно зазначити, у грудні 2022 р. Рада міністрів ОБСЄ, беручи до уваги останні події, що пов'язані із необґрунтованою агресією Росії проти України, вперше зібралась на своє засідання без представників РФ. Польське Міністерство закордонних справ повідомило, що вони не допускають російську делегацію на засідання ОБСЄ котре проводилось у Польщі місто Лодзь [3]. Постійний представник США в ОБСЄ М. Карпентер заявив, що поведінка РФ абсолютна варварська тому вона не може бути членом організації та брати участь в обговоренні будь-яких питань. Водночас, в ОБСЄ та ООН відсутні процедури виключення держав із організації. До того Росія має спільні кордони не тільки з Україною але й іншими державами-учасницями: Молдова, країни Балтії, Кавказу та Центральної Азії котрі також відчувають загрозу. Все, що можна зробити у даному випадку це ізоляція Росії та притягнення винних у скоєнні агресії та інших злочинів до відповідальності [4].

Сила ОБСЄ полягає в її широкому розумінні поняття безпеки: організація наголошує не лише на політичній та військовій безпеці, а й на важливості, дотримання і забезпечення прав людини та парламентської демократії, також мають суттєве значення для забезпечення безпеки економічні та екологічні питання. Діяльність ОБСЄ ґрунтується на Гельсінському заключному акті, підписаному в 1975 році. Участь України в ОБСЄ ґрунтується на можливостях організації ефективного сприяння європейській безпеці та стабільності, дотримуючись спільно узгоджених зобов'язань та принципів.

Організація Об'єднаних Націй (ООН) є основою багатостороннього співробітництва для держав-учасниць. Наша держава, як одна із держав-засновниць даної організації віддана підтримці міжнародного миру і безпеки та мирному врегулюванню конфліктів. Зобов'язання включають співробітництво, спрямоване на вирішення економічних, соціальних, культурних та гуманітарних проблем, а також роботу з просування прав людини та розвитку міжнародного права. Відповідно до концепції всеосяжної безпеки всі ці принципи підтримують міжнародний мир і стабільність.

Починаючи з липня 1992 р. Україна бере участь в миротворчих операціях ООН як активний контрибутор військового та поліцейського персоналу, а саме: Місії ООН із стабілізації в ДР Конго, Місії ООН у Південному Судані, Силах ООН з підтримання миру на Кіпрі, Місії ООН у справах тимчасової адміністрації в Косово, Тимчасових силах ООН із забезпечення безпеки в Аб'єї та Багатопрофільній інтегрованій місії ООН зі стабілізації у Малі [5].

Наша держава також бере активну участь в інших заходах ООН, включаючи розвиток міжнародного права, дипломатію роззброєння і багатостороннє співробітництво в галузі розвитку прав людини, що є одним з ключових елементів роботи України в ООН.

Північноатлантична організація (НАТО) була створена в 1949 році. Це багатосторонній військово-політичний альянс і ключовий гравець у просуванні евро-атлантичної безпеки й стабільності. Мета НАТО полягає у гарантуванні свободи і безпеки держав-членів політичними і військовими засобами. До її основних завдань відносяться колективна оборона і стримування, врегулювання криз і спільна безпека спільно з іншими організаціями та державами. Партнерство України з НАТО розпочалось ще на початку 90-х років XX століття. Спільний діалог Україна НАТО регулюється Програмою «Партнерство заради майбутнього» 1994 р., Хартією про особливе партнерство 1997 р., на основі якої було започатковано Комісію Україна – НАТО, національними

керівними принципами щодо зовнішньої політики, безпеки і оборони. Відповідно до них Україна веде стабільне і взаємовигідне співробітництво з НАТО. У зв'язку із анексією Росією Автономної Республіки Крим у 2014 р. співробітництво по ряду питань було активізовано. Від початку повномасштабного вторгнення РФ у 2022 р. НАТО та держави-члени цієї організації активно підтримують Україну в її прагненні до відновлення миру, територіальної цілісності та політичної незалежності.

Отже, безпекова політика України за участі міжнародних організацій спрямована на забезпечення миру і стабільних дружніх взаємовідносин між державами-учасницями, вирішення конфліктів мирним шляхом та ґрунтується на дипломатії й повазі до міжнародних правил. Наша держава підтримує партнерські відносини спрямовані на збереження миру та зміцнення міжнародної безпеки відповідно до принципів Статуту ООН.

1. Consequences of the Russian Federation's aggression against Ukraine. <https://pace.coe.int/en/files/29855/html> (дата звернення 21.02.2023).

2. Council of Europe leaders make joint statement on the exclusion of the Russian Federation <https://pace.coe.int/en/news/8639> (дата звернення 21.02.2023)

3. Рада міністрів ОБСЄ вперше збереться без представника Росії – Кулеба. 28 листопада 2022. <https://www.radiosvoboda.org/a/news-rada-ministriv-obs-rosiya/32152056.html> (дата звернення 21.02.2022).

4. BBC News «Росію неможливо вигнати з ОБСЄ, але ми її ізолюємо» - посол США <https://www.bbc.com/ukrainian/features-63044469> (дата звернення 21.02.2023).

5. Участь України в операціях ООН з підтримання миру <https://ukraineun.org/ukraine-and-un/peacekeeping-activities/> (дата звернення 21.02.2023).

УДК 342.734

DOI: 10.31733/17-03-2023-177-179

Ігор НАЛИВАЙКО

викладач кафедри

загальноправих дисциплін

Дніпропетровського державного

університету внутрішніх справ,

ОСОБЛИВОСТІ РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ

Соціальні послуги, які надаються в державі, мають відповідати тим соціальним правам, які надаються. Обидва процеси ґрунтуються на нормативності права.

Нормативність, яка вважається ознакою права, у традиційному розумінні характеризується вираженням формально визначених норм, які відображені у формі статей нормативно-правових актів (Конституції України, законів та підзаконних актів), норми та правові акти) [1]. Спочатку виходить, що «формальність» і «закріплене в законі» мають бути законними, належними, системними тощо.

Науковці описують «нормативність» як рефлексивне поєднання універсального обов'язку та універсальної значущості, які прищеплені елементу приналежності цінністю, яка в нього включена (або інше середовище). Це призводить до того, що елемент приналежності має нормативний компонент (або компонент) [2]. Дослідники також дійшли висновку, що правова нормативність є формою соціальної нормативності і, як наслідок, має якісні відмінності. Відмінності в якійсній нормативності права мають суттєве значення для загального поняття, що дозволить чітко охарактеризувати те чи інше явище як правове, виходячи зі специфіки права як суспільного явища [2, с. 36].

У Конституції України поняття законності відображено в статті 19 Основного Закону, це поняття є найважливішим для правового порядку в Україні, оскільки в ньому зазначено, що ніхто не може бути примушений робити те, що прямо не встановлено законом. Крім того, органи державної влади та місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише в межах повноважень і відповідно до Конституції та законів України [3].

Соціальна складова легітимності є похідною від іншої форми легітимності. Як наслідок, стаття 1 Конституції України говорить, що Україна є соціальною, демократичною